

บันทึกชุดนี้ ได้จากการถอดความมาจากหนังสือ [Learning by Doing : A Handbook for Professional Learning Communities at Work](#). 2nd Ed, 2010
เขียนโดย Richard DuFour, Rebecca DuFour, Robert Eaker, Thomas Many

ตอนที่ ๒ นี้จับความจาก Chapter 1 : A Guide to Action for Professional Learning communities at Work

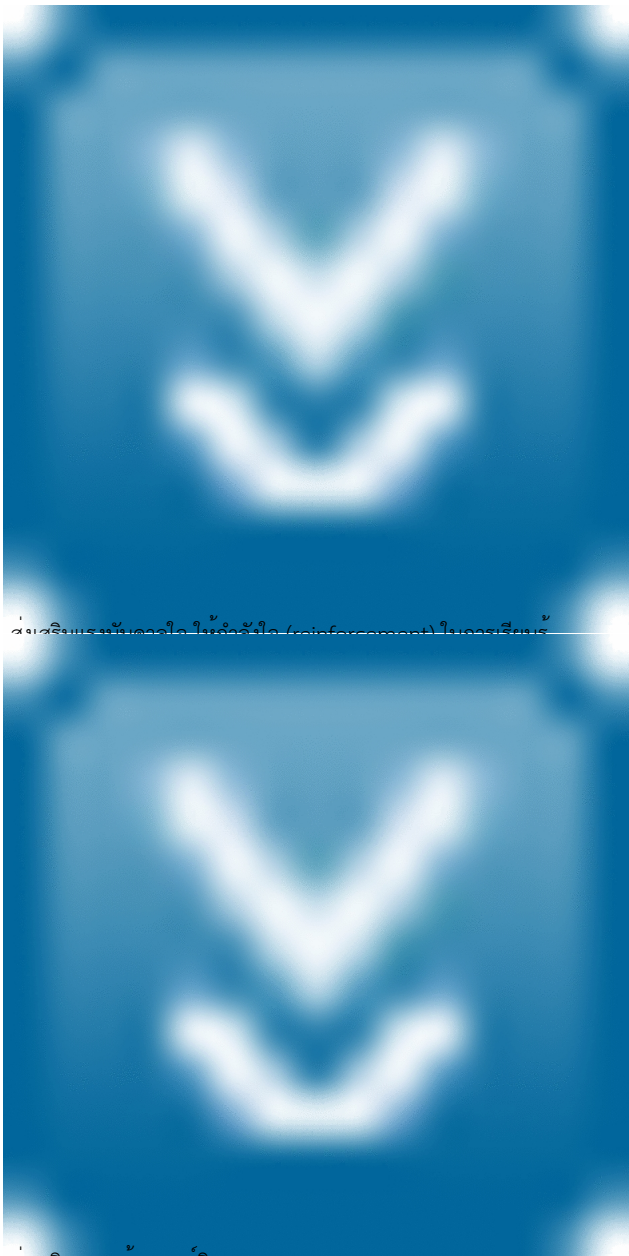
วงการศึกษาของเราเดินทางผิดมาช้านาน โดยที่ทางถูกคือ คนเราเรียนรู้ได้ดีที่สุดโดยการลงมือทำ ขงจื๊อกล่าวว่า “ฉันได้ยิน แล้วก็ลืม ฉันเห็น ฉันจึงจำได้
เมื่อฉันลงมือทำ ฉันจึงเข้าใจ” หากจะให้ศิษย์เรียนรู้ได้จริง เรียนรู้อย่างลึก อย่างเชื่อมโยง
ครูต้องหักดิบความเคยชินของตน เปลี่ยนจากสอนโดยการบอก เป็น ให้นักเรียนลงมือทำ ครูเปลี่ยนบทบาทจากครูสอน ไปเป็นครูฝึก

นอกจากนั้น ในแนวทางใหม่นี้ เน้นเรียนโดยร่วมมือ มากกว่าแข่งขัน และแข่งกับตัวเอง มากกว่าแข่งกับเพื่อน

บทบาทของครูที่เปลี่ยนไป ที่จะต้องเน้นให้แก่ศิษย์ ได้แก่

เน้นให้ศิษย์เรียนรู้จากการลงมือทำ ใน PBL (Project-Based Learning)

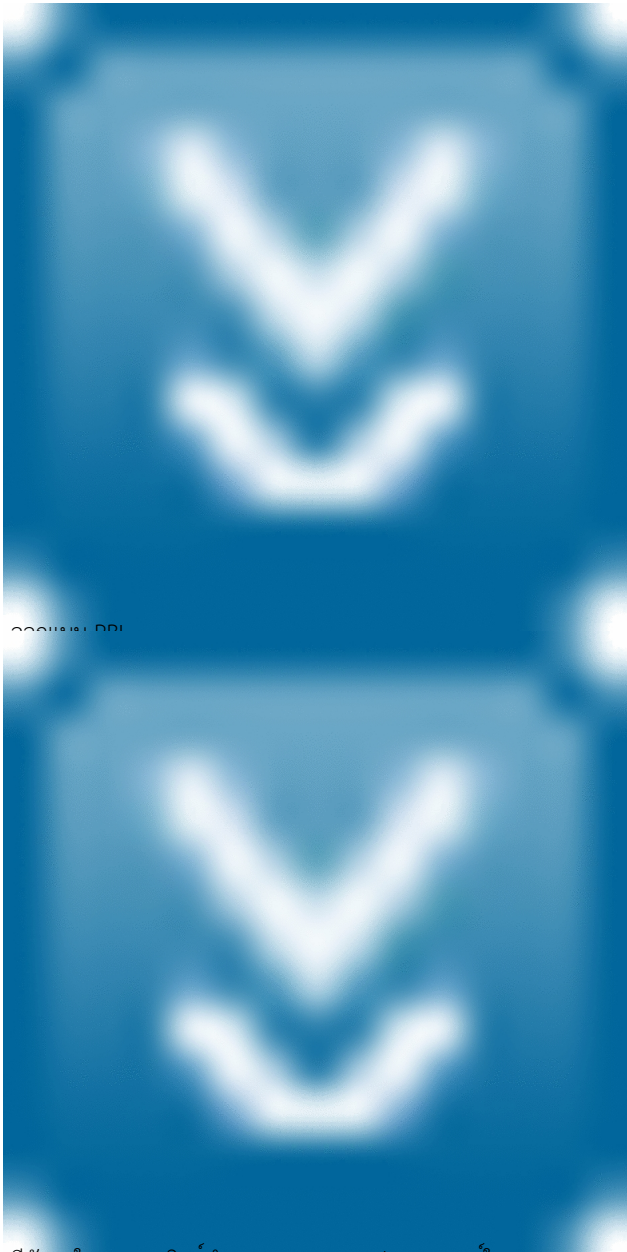

ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยใจในโรงเรียน (whole-school) ในโรงเรียน

ส่งเสริมและสร้างสรรค์จินตนาการ

คุณครูฝึกใน PBL

มีทักษะในการชวนศิษย์ทำ Reflection จากประสบการณ์ใน PBL

ชวนทำความเข้าใจคุณค่าของประสบการณ์จากแต่ละ PBL
PLC ไม่ใช่ ...

เพื่อให้เข้าใจ PLC อย่างแท้จริง จึงควรทำความเข้าใจว่าสิ่งใดไม่ใช่ PLC กิจกรรมแคบๆ ตื้นๆ ต่อไปนี้ ไม่ใช่ PLC

- o โครงการ (project)
- o สิ่งที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้ทำ

- o สิ่งที่ทำ ๑ ปี หรือ ๒ ปี แล้วจบ

- o สิ่งที่ซื้อบริการที่ปรึกษาให้ทำ

- o การประชุม (โรงเรียนใดอ้างว่ามี PLC จากการที่มีครูจำนวนหนึ่งนัดมาประชุมร่วมกันสม่ำเสมอ แสดงว่ายังไม่รู้จัก PLC ของจริง ซึ่งนอกจากการประชุมแล้ว ยังต้องมีองค์ประกอบสำคัญอื่นๆ ที่จะกล่าวถึงต่อไป)

o การรวมตัวกันของครูกลุ่มหนึ่งในโรงเรียน (PLC ที่แท้จริง ต้องเป็นความพยายามร่วมกันของทั้งโรงเรียน หรือทั้งเขตการศึกษา)

o การรวมกลุ่มกันเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู (PLC ที่แท้จริง ต้องเป็นกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของทั้งองค์กร หรือทั้งเขตการศึกษา)

o สโมสร ลปรร. จากการอ่านหนังสือ (book club)

PLC คืออะไร

PLC คือกระบวนการต่อเนื่อง ที่ครูและนักการศึกษาทำงานร่วมกัน ในวงจรของการร่วมกันตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อบรรลุผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียน โดยมีความเชื่อว่า หัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น อยู่ที่การเรียนรู้ที่ฝังอยู่ในการทำงาน of ครูและนักการศึกษา

PLC เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน (complex) มีหลากหลายองค์ประกอบ จึงต้องนิยามจากหลายมุม โดยมีแง่มุมที่สำคัญต่อไปนี้

- เน้นที่การเรียนรู้
- วัฒนธรรมร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของทุกคน ทุกฝ่าย
- ร่วมกันตั้งคำถามต่อวิธีการที่ดี และตั้งคำถามต่อสภาพปัจจุบัน
- เน้นการลงมือทำ
- มุ่งพัฒนาต่อเนื่อง
- เน้นที่ผล (หมายถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของศิษย์)

ผมขอเสริมนิยาม PLC ตามความเข้าใจของผม ว่าหมายถึงการรวมตัวกันของครูในโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อ ลปรร.

วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์เรียนรู้ได้ทักษะ 21st Century Skills โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา

และผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศ เข้าร่วมจัดระบบสนับสนุน ให้เกิดการ ลปรร. ต่อเนื่อง มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของศิษย์อย่างต่อเนื่อง เป็นวงจรไม่รู้จบ

ในภาษาของผม นี่คือ CQI (Continuous Quality Improvement) ในวงการศึกษา หรืออาจเรียกว่าเป็น R2R ในวงการศึกษาก็ได้

PLC ที่แท้จริงต้องมีการทำอย่างเป็นระบบ มีผู้เข้าร่วมขับเคลื่อนในหลากหลายบทบาท โดยมีเป้าหมายพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของศิษย์

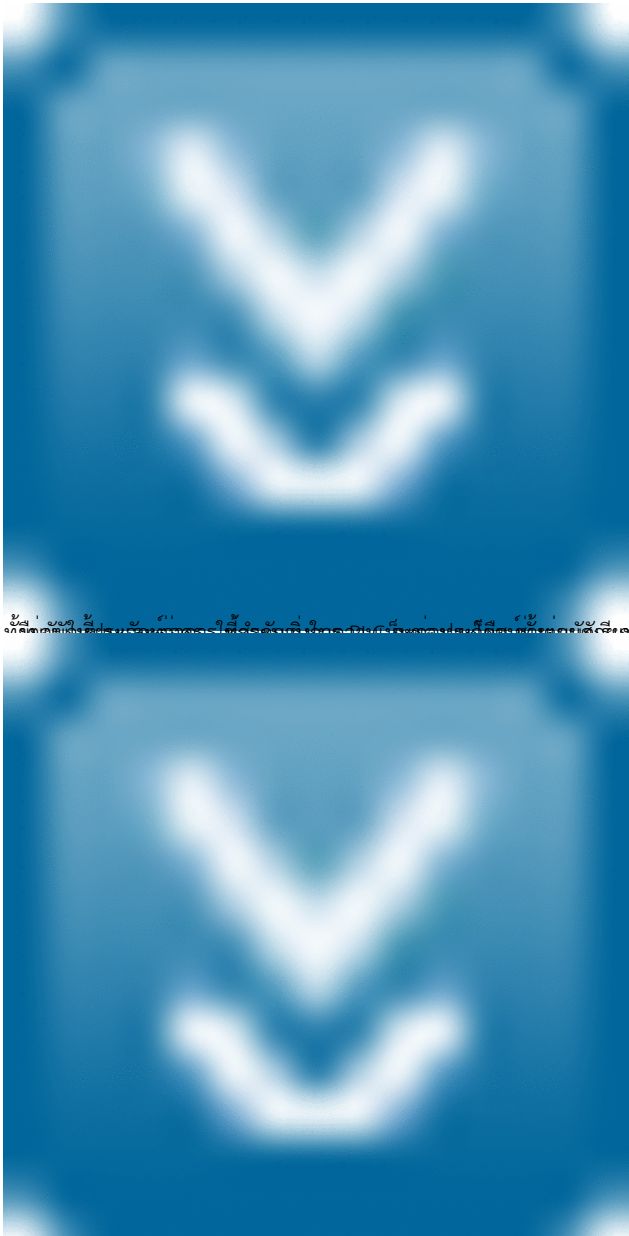
ทำไมเราไม่ลงมือทำสิ่งที่เรารู้

คำตอบคือ เพราะคนเรามีโรค "ช่องว่างระหว่างความรู้กับการลงมือทำ" (Knowing - Doing Gap) บันทึกที่จับความจากหนังสือเล่มนี้จะช่วยถมหรือเชื่อมต่อช่องว่างนี้ โดยเปลี่ยนโรงเรียนไปเป็น PLC เพื่อ

ช่วยให้นักศึกษามี้อยู่คำที่เข้าใจตรงกันต่อกระบวนการหลักของ PLC จริงๆ แล้วครูและนักการศึกษาใช้คำว่า professional learning communities, collaborative teams, goals, formative assessment, etc กันเรื่อย ในความหมายที่แตกต่างกัน

หลักการหนึ่งของการบริหารการเปลี่ยนแปลง คือการมี้อยู่คำที่ใช้ร่วมในความหมายที่เข้าใจชัดเจนร่วมกัน การเปลี่ยนโรงเรียนตามจารีตเดิมไปเป็น PLC จะต้องมี้อยู่คำเหล่านี้ ซึ่งจะปรากฏในตอนต่อไปของบันทึก และค้นได้ที่เว็บไซต์ go.solution-tree.com/PLCbooks

[illegible]

คำขอสงวนสิทธิ์ในเอกสารนี้เป็นของมูลนิธิฯ และจะเผยแพร่อย่างเปิดเผยฉบับนี้แก่ผู้เกี่ยวข้องก่อนมือทำหนังสือที่เราอยู่เลยไม่ต้องขออนุญาตจากผู้ที่มีสิทธิ์ดำเนินการค้นคว้าที่ลงมือทำ

ประสบการณ์ของผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ จากการทำงานร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ (ในสหรัฐอเมริกา) มานานกว่า ๑๐ ปี
เขตพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จสูงคือเขตที่ลงมือทำอย่างไม่มีรอ ประสบความสำเร็จมากกว่าเขตที่มัวแต่เตรียมความพร้อม

วิจารณ์ พานิช

๑๙ ก.ค. ๕๕